

"Climategate" och granskningen av IPCC

VAD KAN VI LÄRA OSS AV "CLIMATEGATE" OCH GRANSKNINGEN AV IPCC?

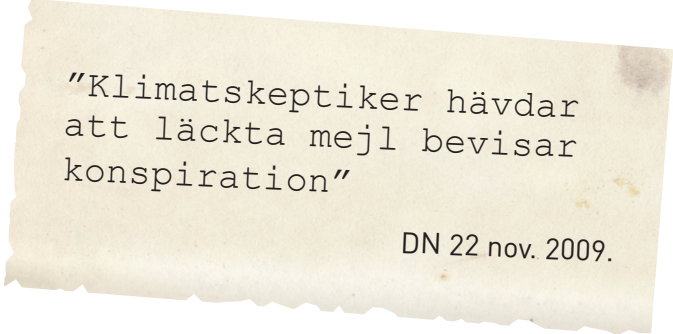
Det var inte länge sedan (alldeles före klimatmötet i Köpenhamn i december förra året) som "Climategate" slog ner som en bomb i klimatdebatten och fick stor uppmärksamhet i media. Tretton års e-mailkommunikation mellan forskare vid Climate Research Unit (CRU), University of East Anglia i England, och andra klimatforskare stals genom intrång på olika dataservrar, varefter konversationen gjordes tillgänglig i media och på bloggar. Baserat på detta material anklagades klimatforskarna för att ha manipulerat temperaturdata för att överdriva den globala uppvärmningen. Forskarna anklagades också för att ha försökt tysta kritiska forskarkollegor och därmed "monopolisera" forskningen och tolkningen av resultaten, samt för att ha vägrat att lämna ut de dataprogram och rådata som använts för att ta fram uppskattningar av uppvärmningen. Anklagelserna var allvarliga, då dessa forskare i mer än ett decennium har bidragit med underlag till FN:s klimatpanel, The Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Dessutom upptäcktes några felaktigheter i den senaste IPCC-rapporteringen, såsom vad gäller den beräknade tidpunkten för när Himalayas glaciärer skulle vara bortsmälta. Det hävdades på en del håll att detta sammantaget indikerar att klimatfrågan är långt ifrån avgjord. Åtminstone i Sverige har det menats att "Climategate", felaktigheterna i IPCC:s rapport, den stränga vintern 2009-2010 och det enligt många svaga resultatet av Köpenhamnmötet har legat som en död hand över klimatfrågorna sedan dess.

TRE OLIKA UTREDNINGAR AV "CLIMATEGATE"

Under våren och sommaren har tre av varandra oberoende brittiska utredningar granskat anklagelserna mot de forskare som var inblandade i "Climategate". (Se BOX 1) Den första gjordes av The House of Commons Science and Technology Committee (HCSTC) och blev klar i maj 2010.

Utredarna påpekade att deras granskning genomfördes på väldigt kort tid och att den inte behandlade alla frågor. De två andra utredningarna, som utfördes på begäran av University of East Anglia, var mer djupgående och granskade alla de anklagelser som riktades mot forskarna vid CRU. Den ena av dessa utredningar leddes av Sir Muir Russel och den andra av Ernest Ronald Oxburgh, Lord Oxburgh.

I april lade Oxburghs panel fram sina slutsatser och i juli presenterades resultaten av Russels utredning. Samtliga

"Klimatskeptiker hävdar att läckta mejl bevisar konspiration"

DN 22 nov. 2009.

utredningar friade forskarna från misstankar om forskningsfusk och menade att forskarnas vetenskapliga trovärdighet är orubbad. De friskrevs även från misstankar om brott mot Storbritanniens relativt nya offentlighetslag (Freedom of Information Act) av de två paneler som utredde detta. Utredningarna fann inte heller att forskarna vid CRU felaktigt påverkat granskningsprocessen kring deras data eller IPCCs slutsatser.

Oxburghs panel gick igenom elva av CRU:s mest centrala vetenskapliga publikationer, vilka har använts som källor i IPCC:s rapporter. Artiklarna innehöll enligt panelen tillräckliga redogörelser för osäkerheter i studiernas resultat. Panelen var däremot kritisk till hur dessa osäkerheter ofta utelämnades när resultaten återgavs av andra aktörer, såsom media, myndigheter och även IPCC. De tyckte också att CRU-forskarna inte använde de bästa statistiska verktygen när de analyserade sina data, samtidigt som ingenting pekade på att andra metoder skulle ha gett annorlunda resultat.

CRU-forskarna fick däremot kritik av Oxburghs och Russels paneler för att ha dålig ordning i sina arkiv och data. De båda panelerna riktade också stark kritik mot forskarna och universitetet vad gäller hur begäran om data, datakoder och annan information hanterades. HCSTC var något mildare i sin kritik och påpekade att de kan sympatisera med CRU:s ovilja att lämna ut information till personer som kunde förväntas motarbeta dem. Russels panel konstaterar också efter egna datorkörningar att CRU:s metoder och beräkningsätt var tillräckligt beskrivna i de vetenskapliga artiklarna för att andra initierade forskare utan större svårigheter kunde verifiera både metoder och slutsatser. Dock kan inte exakt samma tester genomföras utan att ha tillgång till samma datapunkter och datakoder.

Oxburghs och Russels paneler kritiserade däremot

BOX 1: utredningar av "climategate"

- The House of Commons, Science and Technology Committee - Eighth Report. The disclosure of climate data from the Climatic Research Unit at the University of East Anglia - <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm200910/cmselect/cmsctech/387/38702.htm#evidence>
- The Independent Climate Change E-mails Review, Chair: Sir Muir Russell. - <http://www.cce-review.org/pdf/FINAL%20REPORT.pdf>
- Report of the International Panel set up by the University of East Anglia to examine the research of the Climatic Research Unit. - <http://www.uea.ac.uk/mac/comm/media/press/CRUstatements/SAP>
- InterAcademy Council (IAC) - <http://reviewipcc.interacademycouncil.net/about.html>

CRU-forskarna för att ha tillhandahållit en vilseledande graf över den globala temperaturen de senaste 1000 åren i ett par rapporter. Själva metoden som de använt ansågs vedertagen och var tillfredsställande beskriven i texterna, varför ett medvetet fusk uteslöts, men panelerna menade att beskrivningen i själva grafen var missvisande.

GRANSKNINGEN AV IPCC

På förekommen anledningen har också själva IPCC:s processer och procedurer granskats av InterAcademy Council (IAC), under ledning av professor Harold Shapiro vid Princeton University. (Se BOX 1)

Panelens uppgift var att granska processerna som IPCC använder för att kvalitetsgranska data, samla in information, handskas med misstag och kommunicera både resultat och arbetssätt, samt att analysera IPCC:s struktur. En granskning av vetenskapen bakom IPCC-rapporterna ingick inte i panelens mandat. Panelens slutsats var att IPCC-processen i det stora hela har varit framgångsrik. De identifierade dock ett antal områden där IPCC:s arbete skulle kunna förbättras och gav sju specifika rekommendationer för dessa; strukturen (etablera en verkställande kommitté och förstärka sekretariatet); granskningsprocessen (etablera en redaktionspanel som samlar och sammanfattar alla kommentarer för återkoppling till författarna och därmed skapa en mer omfattande och konsekvent granskningsprocess); hanteringen av osäkerhet (gemensamma kvalitativa och kvantitativa skalor för alla delar av rapporten); och en förbättring av kommunikationen. Panelen skrev att om alla deras rekommendationer följdes av IPCC, så skulle det innebära stora förändringar av IPCC:s organisation och styrning. Panelens slutsatser bör inte ses som en sågning av IPCC. Slutsatsen de drar är att "Den övergripande strukturen av IPCC verkar vara sund", samtidigt som de föreslår ett antal förbättringar.

OCH NU DÅ?

Sista ordet var emellertid inte sagt i och med dessa utredningar. Nu ifrågasätts, framförallt på olika bloggar, "Climategate"-utredarnas oberoende. Inom vetenskapliga fora handlar dock de flesta av de efterföljande diskussionerna om öppenhet, arbetsätt och utbyte av information och data mellan forskare, samt om kommunikationen

mellan forskningen och det omgivande samhället. Alla är överens om vikten av att forskningsresultat kommuniceras till beslutfattare och allmänhet. Samtidigt leder politiseringen av vissa forskningsfält ofta till högre krav på tydliga scenarier och hårda siffror, på vilkas grund beslut kan fattas. Forskningens inneboende natur, samt även den mer formella definitionen av god forskningssed, bygger på ett konservativt tolkande av resultat och ett ständigt ifrågasättande av egna slutsatser. Detta leder ofta till en intressekonflikt och en svår balansgång när forskningen möter politik och näringsliv. Det kan också skapa en obalans inom exempelvis det debattämne som klimatfrågan har kommit att bli då, som Russells panel påpekar, "kritiken av CRU-forskarnas arbete inte alltid följer de konventionella vetenskapliga metoderna som innebär att man försöker motbevisa sina egna och andras hypoteser och presentera alternativ genom vetenskapligt granskade studier". Russells panel hoppas att inblandade på båda sidor i klimatdebatten skall ta sig an problematiken på detta vetenskapliga sätt.

Hur har klimatforskarna i allmänhet påverkats av all turbulens? Somliga forskare kommer säkert att vara försiktigare med vad de skriver i sina e-mail. Oxburghs panel menade att turerna kring "Climategate" har lett till ett minskat och försiktigare utbyte av data mellan forskare. Däremot kommer troligtvis utredningarnas påpekanden om behovet av bättre tillgänglighet till data, modeller och metodbeskrivningar att leda till förbättringar. IPCC:s organisation kommer säkerligen att bättre anpassas till det 21:a århundradet och hanteringen av osäkerheter i det vetenskapliga underlaget kommer definitivt att vara bättre i nästa IPCC rapport. I detta avseende har turbulensen varit positiv för klimatforskningen.

Skadan på klimatforskningens anseende är en annan sak. De flesta av de negativa påståendena kring IPCC och klimatforskningen i samband med "Climategate" tillbakavisades av de tillsatta granskningarna. Tyvärr har resultaten av granskningarna fått avsevärt mindre uppmärksamhet i media i jämförelse med själva anklagelserna. Ett tydligare sätt för forskarna och IPCC att kommunicera sina resultat och tolkningarna av dessa, samt kanske ännu viktigare, en ökad transparens kring hur forskare arbetar och varför processen ser ut som den gör, skulle fördjupa kunskapen, både i media och i samhället i stort, om klimatfrågan.

"The head of the Intergovernmental Panel on Climate Change, Rajendra Pachauri, says he welcomes 'the development of a vigorous debate' on climate science," BBC News 15 juni 2010.